Paragraf — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 7 soru

1. Bir işi hemen bitirmek her zaman hızlı çalışmak anlamına gelmez. Plansız atılan adımlar, daha sonra aynı işin yeniden yapılmasına yol açabilir. Kısa bir hazırlık süresi ise toplam zamanı azaltabilir.\n\nBu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Tanımlama

B) Benzetme

C) Karşılaştırma

D) Öyküleme

E) Tanık gösterme

2. Bir araştırmanın sonucu, yalnızca ulaştığı bulgularla değil, bu bulgulara hangi yöntemle ulaşıldığıyla da değerlendirilir. Yöntem açık değilse doğru görünen bir sonuç bile yeniden sınanamaz.\n\nBu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Her araştırma aynı sonucu vermelidir.

B) Bulgular yönteme göre daha önemsizdir.

C) Araştırmalarda yöntem açıklanmamalıdır.

D) Sonuçlar yeniden sınanmaya ihtiyaç duymaz.

E) Bir bulgunun güvenilirliği, izlenen yöntemin açıklığıyla ilişkilidir.

3. "Sağlam bir yapıya oturtulamayan düşünce, ne kadar parlak olursa olsun okuyucuya tam anlamıyla ulaşamaz." Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Düşüncenin değerli olabilmesi için mutlaka özgün bir içerik taşıması gerekir.

B) Okuyucuya ulaşmayan bir düşünce, ne denli güçlü olsa da etkisini yitirir.

C) Parlak düşünceler her zaman güçlü bir anlatım yapısına sahiptir.

D) Yapı kaygısı, yazarın özgün düşünce üretmesinin önünde engel oluşturur.

E) Okuyucuya ulaşmanın en etkili yolu, kısa ve yalın cümleler kurmaktır.

Bir çalışma kaynağında paragraf konusu, okurun metni anlamlandırma sürecini kolaylaştıracak biçimde bölümlere ayrılmıştır. Önce metnin kuruluş özelliklerini ele alan başlığa, ardından anlam ilişkilerini inceleyen bölümlere yer verilmiştir. Bu sıralama, konunun yalnızca başlıklarını değil, aralarındaki ilişkiyi de görünür kılar. Böylece okur, aynı konu içindeki farklı inceleme alanlarını birbirinden ayırabilir.

4. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bir konunun alt başlıklara ayrılması, o konunun bütün yönlerini eksiksiz öğretir.

B) Başlıkların sıralanışı, konu içindeki farklı inceleme alanlarının ayırt edilmesine katkı sağlayabilir.

C) Bir konuyu öğrenmenin en güvenilir yolu, önce anlam ilişkilerini incelemektir.

D) Paragraf konusu, yalnızca metinlerin kuruluş özellikleri üzerinde durularak açıklanabilir.

E) Bir çalışma kaynağındaki başlık sayısı arttıkça konunun anlaşılması kesinleşir.

5. “Bir kaynakta ‘Paragrafın Yapısı’ başlığının bulunması, bu konunun yalnızca biçimsel özelliklerden oluştuğu anlamına gelmez; çünkü aynı kaynakta anlamla ilgili ikinci bir başlık da yer almaktadır.” cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paragraf konusu, yapı özellikleri dışındaki incelemelere de yer verebilir.

B) Paragraf konusunu oluşturan bütün bilgiler yalnızca yapı özelliklerinden meydana gelir.

C) Bir kaynakta yapı başlığı bulunuyorsa anlam başlıklarının bulunması mümkün değildir.

D) Anlamla ilgili başlıklar, paragrafın yapı özelliklerinden daha önemlidir.

E) Bir konunun ikinci başlığının bulunması, ilk başlığın gereksiz olduğunu gösterir.

6. “Anlatım bozukluklarının iki ayrı başlık altında verilmesi, bu konunun tek bir sorundan ibaret olmadığını düşündürür; ancak başlıkların ayrılması, bütün bozuklukların birbirinden tamamen bağımsız olduğu anlamına gelmez.” cümlesinden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlatım bozuklukları, farklı yönleri bulunan bir konu olarak ele alınabilir.

B) Anlatım bozukluklarının bütün türleri birbirinden tamamen bağımsızdır.

C) İki başlık altında işlenen konuların her biri yalnızca bir sorunu kapsar.

D) Bir konunun iki başlıkta verilmesi, o konunun bütün yönlerini tükettiğini gösterir.

E) Anlatım bozuklukları konusunda başlık sayısı arttıkça sorunların çözümü kesinleşir.

Bir konu anlatımında başlıklar, öğrencinin bilgileri aşamalı biçimde düzenlemesine yardımcı olur. Örneğin önce metnin kuruluşunu açıklayan bölüm, ardından anlam ilişkilerini ele alan ikinci bölüm verilebilir. Ancak başlıkların düzenli olması tek başına yeterli değildir; öğrencinin bu başlıkların hangi sorulara cevap verdiğini de kavraması gerekir. ---- Böylece konu, yalnızca adları ezberlenen bölümler toplamı olmaktan çıkar ve anlamlı bir bütüne dönüşür.

7. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu nedenle her başlığın işlevi, önceki ve sonraki bölümlerle ilişkisi içinde değerlendirilmelidir.

B) Bu yüzden konu anlatımlarında yalnızca ikinci başlığın üzerinde durulması yeterlidir.

C) Bununla birlikte başlıkların sayısı arttıkça öğrenme süreci her zaman hızlanır.

D) Bu açıdan metinlerin kuruluş özellikleri, anlam ilişkilerinden daha önemli kabul edilmelidir.

E) Sonuç olarak öğrenciler, başlıkların adlarını öğrenmek yerine bütün kaynakları ezberlemelidir.

Cevap Anahtarı

1. C	2. E	3. B	4. B	5. A
6. A	7. A			

Çözümler

1. Parça, plansız çalışma ile hazırlıklı çalışma arasındaki farkı karşılaştırarak anlatmaktadır.

2. Parça, bilimsel bir sonucun değerlendirilebilir olması için kullanılan yöntemin açık ve denetlenebilir olması gerektiğini vurgulamaktadır.

3. Cümle, koşullu bir yapıyla kurulmuştur: 'ne kadar parlak olursa olsun' ifadesi düşüncenin değerini olumlarken 'sağlam yapıya oturtulamayan' koşulunun varlığında bu değerin okuyucuya tam iletilmediğini vurgular. B şıkkı bu yargıyı doğru biçimde düz anlama aktarır. A şıkkı 'özgün içerik' kavramını öne sürer; oysa cümlede özgünlükten değil, yapıdan söz edilmektedir. C şıkkı cümledeki yargıyı tersine çevirir; cümle parlak düşüncelerin yapıya sahip olduğunu değil, yapısız parlak düşüncenin yetersiz kaldığını söyler. D şıkkı 'yapı kaygısının özgünlüğü engellediği' yargısını taşır; cümlede böyle bir nedensellik ilişkisi kurulmamıştır. E şıkkında 'kısa ve yalın cümleler' ifadesi cümlede hiç geçmemektedir.

4. Parçada başlıkların içerik alanlarını ayırdığı ve aralarındaki ilişkiyi görünür kıldığı belirtilmektedir. Bu nedenle B seçeneği parçanın kapsamına uygundur. A ve E kesinlik bildirmekte, C sıralamayı tek doğru yöntem saymakta, D ise konuyu daraltmaktadır.

5. Cümlede yapı başlığının bulunmasının konuyu yalnızca biçimsel özelliklerle sınırlamadığı belirtilmektedir. A seçeneği bu sınırlamayı doğru biçimde kaldırır. B ve C cümledeki karşıtlığı tersine çevirmekte, D önem sıralaması yapmakta, E ise başlıklar arasında gereksiz bir sonuç kurmaktadır.

6. Cümle, iki başlığın konunun farklı yönlerini gösterebileceğini; bunun tam bağımsızlık anlamına gelmediğini belirtmektedir. A seçeneği bu iki koşulu birlikte karşılar. B bağımsızlığı kesinleştirmekte, C ve D kapsamı aşmakta, E ise çözüm hakkında cümlede bulunmayan bir sonuç ileri sürmektedir.

7. Boşluktan önce başlıkların işlevinin kavranması gerektiği, sonra ise konunun anlamlı bütüne dönüşmesi anlatılmaktadır. A seçeneği bu düşünceyi başlıklar arasındaki ilişkiyle sürdürür. B, C, D ve E parçadaki dengeli yaklaşımı daraltan ya da aşan yargılar içermektedir.